

دسترسی نداشتن به فناوری و منابع خارجی

عمید حسینی، کارشناس اقتصادی درباره

شعار سال به خبرنگار ما گفت: مهمنترين مواد توليد تحرير، عدم دسترسی به فناوري های روز جهان، سرمایه خارجي، کمزك بودن بازار صادراتي واردات با ارز ترجيحي، عدم عضويت در پيمان های پولی و تجاري، فساد و قاچاق است که همه قوا در اين زمينه باید گام بردارند. وی افزوند: برای پشتيبانی توليد باید حکمرانی مناسب، اجرای قانون بهبود فضای كسب و کار، ثبت قوانین، دسترسی به بازار داخلی و خارجي و ارز تک نرخی باید در برنامه اجرائي کشور باشد. حسیني بيان اينکه ايران ظرفيت بالاي در بحث تجارت باکشورهاي همسایه دارد تصريح كرد: ايران توانيي بالاي در زمينه تجارت منطقه اي دارد که برخی قوانین در داخل کشور باعث شده تا در اين زمينه تداوم نداشته باشيم. در برخی مواقع سال صادرات کالا انجام می شود اما در برخی فوائل از صادرات آن جلوگيري می شود و از آنجايي که دستيابي به بازارهاي صادراتي سخت است به دست آوردن دوباره آن به راحتی نخواهد بود. اين فعال اقتصادي با تاكيد بر اين که سياست تجارت در ايران ثابت نيسست گفت: سياست تجارت در کشور باید ثابت باشد و متسافنه چند نرخی بودن ارز باعث شده تا رانت بين افراد کمی توزيع شود و نتيجه آن هدرافت منابع است. در حالی که دولت اگر قصد كمک به بخش توليد را دارد باید اين مبلغ را برای پايين آوردن هزينه های توليد هزينه کند.

مشکلات در صدور جواز واحدهای صنعتی

سعید زرندی، معاون وزیر رصمت گفت:

۱۶۴ - ۱۳۹۹

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

همپوشانی و تضاد قوانین

مهدى معصومى اصفهانی، عضوهایت نمایندگان اتاق بازرگانی ایران به خبرنگار مگفت: قوانینی که صادر می‌شود بیشتر از این که متوجه بخش خصوصی شود، متوجه بخش دولتی است. به این دلیل که بیشتر اقتصاد کشور به قوه مجریه تعلق دارد. وی افزود: اشکالی که اکنون وجود دارد این است ارگان‌های مختلف کشور دستورالعمل‌هایی صادر می‌کنند که در ظاهر بسیار خوب است اما وقتی به مرحله اجرا می‌رسد، مشکلاتی دارد.

مدبیرعامل شرکت تلاوونگ تصریح کرد: ثبات قوانین یکی دیگر از خواسته‌های بخش خصوصی است. ما در ۱۲ فروردین اعلام شد مرغ قطعه‌بندی باید فروخته شود و ۱۴ فروردین اعلام شد فروش مرغ نظریه‌بندی شده منعو است. تولیدکننده باید از شرایط پنج سال آینده خود مطلع باشد. اما در ایران هه تنها ثبات قوانین وجود ندارد بلکه قوانین متضاد زیادی در کشور داریم. معصومی اصفهانی با شاره به این که نهادها و دستگاه‌های مختلف به صورت جزیره‌ای قوانین وضع می‌کنند، گفت: نهادها و دستگاه‌ها به دنبال تصویب قانون بد نیستند. اما وقتی آن را در کنار قوانین دیگر قرار می‌دهیم شخص می‌شود یا تضاد قوانین وجود دارد یا یکدیگر را نقض می‌کنند.

پایدار نبودن تامین انرژی کارخانه‌ها

قدیر قیافه، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران گفت: وقتی بالاترین مقام کشور یعنی رهبر معظم انقلاب بیش از یک دهه است بر تولید تاکید دارند و امسال فرمودند مانع زدایی و پشتیبانی از تولید به این معناست که ایشان به خوبی مشکل کشور را درک کرده‌اند. به گفته‌ی او، متأسفانه تورم قوانین در کشور باعث شده قوانین یکدیگر را نقض کنند و مجلس شورای اسلامی در این زمینه باید یک تصمیم جهادی گیرد و با مشورت قوای دیگر قوانین را اصلاح کند.

بایان این که مانع توسعه مراکز قانونی کشور ایجاد می‌شود، افزود: نهادهای دستگاه‌های مختلف شرایطی ایجاد می‌کنند که برای بخش تولید مانع به وجود می‌آید. البته این کار با نیت قبلی انجام می‌شود، اما باید توجه داشت اگر نرم افزارهای تصویب قوانین در کشور داشته باشیم به جای ایجاد مانع، مانع زدایی انجام خواهد شد. به عنوان مثال برای تصویب یک قانون، اگر نرم افزاری موجود باشد نه نشان دهد این قانون قبلاً تصویب شده یا مشابه دارد دیگر تناقض قوانین نیز به وجود نمی‌آید. یکی از عوامل عدم دستیابی ایران ادامه داد: سال گذشته که شعار اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران ادامه داد، سال جهش تولید بود بدون اطلاع قبلی برق و گاز برخی شهرک‌های صنعتی کشور قطع شد که بنده معتقد هستم یکی از عوامل عدم دستیابی به جهش تولید قطع امنیتی کارخانجات تولیدی بود. امسال هم قرار است یکی از شهرک‌های صنعتی تهران به مدت ۱۰ روز گاز و برق نداشته باشند. مشخص است در این شرایط چگونه می‌توان توقع داشت جهش تولید اتفاق بیفتد.

نوسان در تامین مواد اولیه

محمد حسین صبوری، کارشناس اقتصادی می‌گوید: حمایت از تولید داخلی به عنوان یکی از راهکارهای دستیابی به رشد پایدار اقتصادی در ادبیات مکاتب و صاحب نظران مختلف اقتصادی، چشم‌نوایی می‌کند و ضرورت دستیابی به توسعه اقتصادی، بدون در نظرداشتن این مفهوم به بیراهه منجر خواهد شد. این در شرایطی است که منظور از رشد پایدار اقتصادی در حقیقت فرآیندی است که در آن، شاهد رشد اقتصادی نه به صورت دفعی و یکباره بلکه در سال‌های متمادی خواهیم بود و این فرآیندی می‌تواند با ایجاد چرخه‌هایی از افزایش اشتغال، افزایش درآمد ملی و افزایش سرمایه‌گذاری به تقویت ساختارهای اقتصادی و زیربنای توسعه کشور منجر شود.

صبوری ادامه داد: بی‌شك دستیابی به چنین شرایطی بدون توجه به تولید و حمایت از تولید داخلی مکان‌پذیر نخواهد بود، ضمن این که در این میان، برخی الزامات اساسی نیز وجود دارد که لازم است تمام دست‌اندرکاران اقتصادی این الزامات را مورد توجه قرار دهند.

وی افزود: ساختارتولید کشور در سال‌های گذشته به گونه‌ای شکل‌گرفته که بخش بزرگی از مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای بنگاه‌های تولیدی از طریق واردات تأمین شود، بنابراین یکی از الزامات وسعه تولید کشور، پشتیبانی و تأمین مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و کالاهای سرمایه‌ای موردنیاز خطوط تولید در کشور است که البته در بلندمدت، باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کرد که اقلام گلوگاهی موردنیاز بنگاه‌های تولیدی تا جای ممکن در داخل کشور و با استفاده از روش‌های داخلی تولید شود.

انحصاریات و محدودیت‌ها

محمد هادی سبھانیان، کارشناس اقتصادی بایان این که لازمه جهش تولید یا رونق آن، داشتن یک راهبرد یا استراتژی توسعه صنعتی است که مبتنی بر آن، حمایت‌های خود را هدفمند کنیم گفت: موانع و مشکلات بر سر راه تولید همچنان پایر جا بوده و نتوانسته ایم توفیق مناسبی را برای حمایت از تولید و افزایش رشد اقتصادی حاصل کنیم، چراکه در کشور یک راهبرد یا استراتژی توسعه صنعتی یا توسعه تولید وجود نداشته و هنوز هم نتوانسته ایم نقشه راهی برای جهت‌دهی حمایت‌ها از تولید تدوین کنیم. این در حالی است که اغلب کشورهای دنیا که صنعتی شده و تولیدات خود را وسعة داده اند، دارای این راهبرد بوده اند پس باید در کشور، راهبردی مبتنی بر یک سند سیاست صنعتی و مایش سرزمینی داشته باشیم که اساساً مزیت کشور را در تولید کالاهای مشخص و مکان تولید را معین کند، چراکه وقتي اين اسناد زيربنائي را در کشور نداريم، اعطای حمایت‌ها عمدها مبتنی بر چانه‌زنی و رانت جوبي خواهد بود و عملاً هرگز کسی که قدرت بيشرتري داشته باشد، از رانت حمایت‌ها استفاده کرده و در استان خود و نوشه‌ای از کشور، صنعتی راه‌اندازی می‌کند که به صرف و صلاح اقتصاد کلان و کشور نباشد به خصوص این موضوع زمانی اهمیت بیشتری دارد که بدانیم منابع ما در دولت و کشور محدود است و منابع صرافی شود که در نقشه کلان کشور، تعریف شده‌اند اما اکنون کاملاً مسیر برعکس است و منابع محدود در جایی غزینه می‌شود که لزوم دررشد اقتصادی و انتفاع عمومی مؤثر نبوده و لذا عملیات‌ها به هدف نمی‌رسد. معتقد است مانع دیگر تولید، انحصارات و محدودیت‌ها در صدور مجوز کسب و کار است، یعنی به جهت بود راهبرد توسعه صنعتی، نمی‌دانیم به چه کسانی و به چه اموری باید حمایت تعلق گیرد به خصوص این که منابع محدودی برای حمایت در اختیار داریم و بنابراین با ایجاد انحصارات و محدودیت و روبده عرصه کسب و کار لاش می‌کنیم توزیع این رانت را محدودیت کنیم. در نتیجه بخشی از فعلان اقتصادی و جوانان جویای کار، اساساً مجوز ورود به کار و تولید را به دست نمی‌آورند.

هشدار سخنگوی قانون چک به گپرندگان چک

سخنگوی اجرای قانون جدید چک نسبت به دریافت چک های غیر از صیاد در سال ۱۴۰۰ هشدار داد. آمنه نادعی زاده معاون اداره نظام های پرداخت بانک مرکزی گفت: «قانون جدید چک های بنفسنگ جدید می شود که دارای عبارت «اکارسازی این چک منوط به ثبت صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه صیاد است»

کارشناسان اقتصادی در گفت و گو با جام جم
بزرگ‌ترین موانع پیش روی تولید را بررسی کردند

۸ مانع بزرگ سر راه تولید

کشورهایی که اکنون به عنوان توسعه‌یافته تلقی می‌شوند، روزی در اقتصادشان یک جراحی انجام داده‌اند. به بیان بیشتر، در یک دوره زمانی، سیاست‌هایی اتخاذ کرده‌اند که در آن زمان شاید شرایط مطلوب نبوده اما به مرور وضعیت بهتر شده است. ایران نیز باید در این مسیر به صورت جدی وارد شود. هرچند اقداماتی در این حوزه انجام شده اما کافی نیست و رهبر معظم انقلاب سال‌هاست در این زمینه تاکید می‌کند و برای دستیابی به آن نقشه راه به دولت هارائه می‌کند. برخی مسؤولان معتقدند تحریم آمریکا علیه ایران باعث شده اقتصاد ایران به میزان انتظار رشد نکند. اما رهبر معظم انقلاب به صراحت فرمودند باید به سمت خنثی سازی تحریم برویم. قطعاً همه مشکلات به تحریم باز نمی‌گردد و برخی مشکلات مربوط به سیاستگذاری داخل است. از قوانین متعدد گرفته تا معضلاتی که متوجه تولید کشور است. در طول چند سال گذشته آنقدر در حوزه اقتصاد مشکل پیش آمد و موانعی بر سر راه تولید قرار گرفت که به شعار ۱۴۰ رسیدم: تولید، بسته‌بازی‌ها و مانع‌بازی‌ها.

مذاہم میانپ

علی فیروزی، رئیس مرکز بهبود محیط کسب و کار وزارت امور اقتصادی و دارایی گفت: برخی موانع به قوانین بر می‌گردد که برای رفع آن نیازمند همکاری با مجلس هستیم. دو نفر از نمایندگان مجلس عضو هیأت مقررات زدایی بوده و در شورای اصل ۴۴ نیز نمایندگان عضو هستند. همچنین در کارگروه پیژه و رفع موانع تولید نمایندگان عضو هستند و ارتباخ خوب و تنگاتنگی وجود دارد. فیروزی افزود: باید پیزدیریم رویه تقوینی چه برای تغییر، چه برای ایجاد قانون بخشنده و چه برای تجمعی، فرآیندی طلایانی دارد که در این فرآیند باید یک تجدیدنظر انقلابی اینی محل را باید اصلاح و برخی راتجمیع کرد و قوانینی که قبلاً به شکل بخشی و حوزه‌ای دیده اضع کرد. به گفته این مقام دولتی، در طول سال‌های گذشته برخی موانع را شناسایی کردیم و آنها را تایید کرد. وی به شعار سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و افزود: نظر رهبر معظم انقلاب فراتر از است و ایشان تاکید دارند تولید باید محور اصلی کشور شود. آنچه در چند سال گذشته انجام زدایی بوده است. به این شکل که در حین کار به یک سد یا رویه بزرگ برخورد می‌کردیم که ن بود و باید آن قانون رفع می‌شد: اما بحث امسال فراتراز این مباحثت مربوط به مقررات زدایی برات، رویه‌ها، تفسیرپذیر بودن قوانین... تاکید خواهیم داشت. فیروزی با اشاره به این که انت خاصی انجام خواهیم داد تا از جهت پشتیبانی‌ها هم کار را جلو ببریم، تاکید کرد: به طور از سر راه تولید بداریم و هم در عین حال با ارائه مشوق‌ها، تولیدکننده را حمایت کنیم که به واردات مواد اولیه و تکنولوژی نیز مورد حمایت قرار بگیرد.

کمیته نیروی انسان، متخصص

صغر آهنی‌ها، نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار درباره شعار سال گفت: طی یک دهه نزدیکه، رهبر معظم انقلاب شعار سال را اقتصادی برگزیدند و همواره بر تکیه بر توان داخلی

وی با بیان این که تولید باید به عنوان اولویت اصلی کشور باشد، تصویریگرد: یکی از مشکلاتی که بخش تولید با آن دست و پنجه نرم می‌کند، قوانین متناقض است. متأسفانه در طول ادوار گذشته، افرادی قانون تصویب کردند که تخصص کافی در زمینه فعالیت‌های اقتصادی نداشتند و تعدد قوانین باعث شده تصویب یک قانون، قانون قلی را نقض کند.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد: اولین وظیفه مجلس این است که قوانین مرتبط با کسب و کار را در اولين فرست اصلاح کند. برای دستیابی به شعار سال قطعاً یک قوه درگیر نیست و همه قواباید را این مسیر کام ببردارند. به گفته آنهای، در بحث تولید مفناوری نسل دوم را در اختیار داریم که این موضوع ناشی از تحریم هاست. از سوی دیگر باید بهره‌وری را به همین میزان توقع داشت. اما می‌توانیم با تربیت نیروی انسانی متخصص تا حد زیادی روی بهره‌وری کار کرد. خلق ایده‌های مناسب با وجود به روز نبودن ماشین‌آلات تولیدی می‌تواند منجر به بهبود فضای کسب و کار شود. نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار با بیان این که اصل ۴۴ هنوز به طور کامل در کشور اجرا نشده، تصویریگرد: با وجود تاکید ۳ ساله رهبر معظم انقلاب درباره مقاوم سازی اقتصاد و مشارکت بخش خصوصی در این زمینه همچنان شاهد برخی کاستی‌ها هستیم. اکنون ۸۵ درصد اقتصاد در اختیار دولت است و تنها ۱۵ درصد در اختیار بخش خصوصی است. وی ادامه داد: دولت باید به دنبال تسهیل‌گیری برای تولید باشد و برای صادرات محصولات نهایی مشوق‌هایی را در نظر بگیرد. همچنین روش‌هایی که در زمینه تخصیص مواد اولیه به تولید اجرامی شود به راهی برای کسب رانت تبدیل شده است. اکنون برخی افراد به جای تامین مواد اولیه کارخانجات صادر می‌کنند، در حالی که باید به زنجیره ارزش توجه شود و بعد صادرات را در بنرname داشته باشیم.

آنهای معتقد است به بخش داخلی کشور توجه زیادی نمی‌شود و سرمایه‌گذار و تولیدکننده همیشه بدھکار دستگاه دولتی است. در حالی که دولت و بخشی از حکومت باید به تولیدکننده کمک کند اما رابطه آنها بر عکس است. از سوی دیگر، برخی موارد در کشور مانند قوانین ثبات ندارد و در این شرایط تولیدکننده نمی‌داند چه زمانی و با چه قیمتی باید تولید کند. همچنین منابع به درستی در بخش تولید توزیع نمی‌شود و به جای این که تولیدکنندگان از انرژی پارانه‌ای بهره ببرند بخش‌های دیگر از این راه سود می‌برند.